

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/121/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8219201973
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8219201973.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: Z. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. 8, XXX XX C., t. č. Sv. A. XX, XXX XX C., zast. JUDr. Ivan Savčák, advokát so sídlom Partizánska 45, 085 01 Bardejov, proti žalovaným: Silverside a. s., so sídlom Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava - Ružinov, IČO: 50 052 560, zast. Mgr. Hana Kulíšková, advokátka so sídlom Klariská 7, 811 03 Bratislava a 2/ NsP Sv. Jakuba, n. o., 085 01 Bardejov, IČO: 36 167 908, o zdržanie sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy a nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného v 1. rade proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov č. k. 6Csp/122/2019-36 zo dňa 02.10.2019 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku I. o uložení povinnosti žalovanému v 1. rade zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXX, ktorá je súčasťou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX uzavretej dňa 06.04.2017 medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade, na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne, a to až do právoplatného skončenia vo veci samej.

O d m i e t a odvolanie žalovaného v 1. rade vo vzťahu k výroku II.

Z r u š u j e uznesenie vo výroku III., ktorým súd uložil žalobkyni, aby v lehote 60 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podala na súde žalobu na začatie konania vo veci samej a vo výroku IV. o trovách konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie uložil žalovanému v 1. rade povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXX, ktorá je súčasťou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX uzavretej dňa 6.4.2017 medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade, na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne, a to až do právoplatného skončenia vo veci samej.

2. Žalovanému v 2. rade uložil povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXX, ktorá je súčasťou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX uzavretej dňa 6.4.2017 medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade, na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne, a to až do právoplatného skončenia vo veci samej.

3. Uložil žalobkyni, aby v lehote do 60 dní od právoplatnosti tohto uznesenia podala na súde žalobu na začatie konania vo veci samej.

4. Priznal žalobkyni 100% nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanému v 1. rade.

5. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. §§ 324 ods. 1, 2; 325 ods. 1, 2; 326 ods. 1, 2; 328 ods. 1, 2; 329 ods. 1, 2; 330 ods. 1, 2; 331 ods. 1; 336 ods. 1, 3 Civilného sporového poriadku.

6. Konštatoval, že predloženými listinnými dôkazmi žalobkyňa osvedčila, že so žalovaným v 1. rade uzavrela úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXX z 6.4.2017, ku ktorej bola v ten istý deň označenými zmluvnými stranami podpísaná aj Dohoda o zrážkach zo mzdy (čl. 8 spisu), slúžiaca v zmysle jej dojednania čl. II bodu 1., na zabezpečenie pohľadávok veriteľa z predmetnej úverovej zmluvy. Žalobkyňa osvedčila, že na podklade predmetnej Dohody o zrážkach zo mzdy, že žalovaný v 1. rade sa domáha voči zamestnávateľovi žalobkyne, t.j. voči žalovanému v 2. rade, aby jej vykonával zrážky zo mzdy, v žalovaným v 1. rade jednostranne určených sumách a to za situácie, kedy žalobkyňa jednako spochybňuje platnosť uzatvorenia Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorú považuje za neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve a jednako spochybňuje aj platnosť úverovej zmluvy (spotrebiteľskej zmluvy) pre rozpor s dobrými mravmi, ako aj poukazujúc na nedostatok obligatórnych náležitostí tejto zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch o pôžičkách pre spotrebiteľov.

7. Vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade vzniknutý na základe uvedenej zmluvy je spotrebiteľským vzťahom. Žalovaný v 1. rade poskytoval úvery v rámci predmetu svojho podnikania a žalobkyňa vystupovala v zmluvnom vzťahu ako spotrebiteľ. Žalobkyňa spochybnila platnosť dohody o zrážkach zo mzdy a zároveň aj platnosť jednotlivých zmluvných ustanovení s poukazom na aplikáciu spotrebiteľského práva.

8. Žalobkyňa predloženými listinnými dôkazmi osvedčila skutočnosť, že žalovaný v 1. rade požiadal jej zamestnávateľa, t.j. žalovaného v 2. rade o vykonávanie jej zrážok zo mzdy a tiež skutočnosť, že reálne dochádza k týmto zrážkam, v dôsledku čoho bezprostredne dochádza k zásahu do jej majetkovej sféry, čo má negatívne dôsledky na jej finančnú a sociálnu situáciu. Žalobkyňa spochybňuje platnosť dohody o zrážkach zo mzdy, ako aj samotnej zmluvy o úvere, pričom aj podľa názoru súdu sa javia pochybnosti o absencii zákonných náležitostí úverovej zmluvy podľa v rozhodnom čase účinného zákona o spotrebiteľských úveroch (v úverovej zmluve na prvý pohľad absentuje explicitný výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver; úrok z úveru dohodnutý v zmluve (22,78 %) je rádovo vyšší ako jeho priemerná hodnota v rozhodnom čase (10,43%). Nadväzujúcou na túto zmluvu má byť aj spomenutá dohoda o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej si žalovaný v 1. rade tieto svoje nároky voči žalobkyňi jednostranne uplatňuje.

9. Ak teda v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalobkyňa spochybňuje predmetnú dohodu o zrážkach zo mzdy, možno mať za to, že je dôvodným vyhovieť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, a to do doby, pokiaľ v konaní vo veci samej nebude právoplatne vyriešená otázka platnosti namietanej dohody o zrážkach zo mzdy a v súvislosti s uvedeným aj otázka možnosti domáhať sa plnenia z predmetnej dohody o zrážkach zo mzdy, prípadne určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, resp. neplatnosti úverovej zmluvy samotnej. Žalobkyňa realizáciou zrážok zo mzdy stráca právo disponovať so svojím príjmom ako vlastným majetkom, na základe skutočnosti, ktorá je sporná. V prípade, ak by súd nenariadil neodkladné opatrenie mohol by vzniknúť stav, kedy by na základe dohody o zrážkach zo mzdy boli žalovanému v 1. rade bezdôvodne poukázané finančné prostriedky zo mzdy žalobkyne. Žalobkyňa dostatočne osvedčila rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov, hodnoverne osvedčila dôvodnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Súd prvej inštancie mal zároveň za to, že nariadením neodkladného opatrenia nevznikne nepríjemná ujma na strane žalovaného, ani nepríjemná výhoda na strane žalobkyne. Zásah do práv a právom chránených záujmov žalovaného v 1. rade je primeraný, pretože uspokojenie pohľadávky žalovaného v 1. rade z úverovej zmluvy nie je žiadnym spôsobom ohrozené, keďže žalovaný v 1. rade má k dispozícii viacero právnych prostriedkov na jej uspokojenie. Žalovaný v 1. rade je v určitom rozsahu len obmedzený vo svojom práve na vykonávanie zrážok zo mzdy žalobkyne, pričom sa jedná o obmedzenie, ktoré musí žalovaný v 1. rade v tomto procesnom štádiu strpieť. Za daného stavu neexistencie žiadneho súdneho rozhodnutia, ktoré by ukladalo žalobkyňi povinnosť plniť, za súčasnej existencie možnosti siahnúť bez akejkoľvek súdnej kontroly na jej majetok zrážaním peňažných prostriedkov z jej mzdy len vo výške, na ktorú by mal žalovaný v 1. rade nárok, je dostatočne osvedčená bezodkladnosť (akútnosť) potreby upraviť pomery medzi stranami nariadením požadovaného neodkladného opatrenia, ktoré je vhodným a primeraným spôsobom bránenia svojich práv a záujmov zo strany žalobkyne, preto súd prvej inštancie návrhu na jeho vydanie vyhovel a vydal neodkladné opatrenie, ktoré bude trvať do rozhodnutia vo veci samej.

10. Vzhľadom na skutočnosť, že nie je daný predpoklad, že by v súvislosti s priznaním nároku z úverovej zmluvy, bolo možné nariadeným neodkladným opatrením dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami, súd prvej inštancie v súlade s ustanovením § 336 ods. 1 CSP rozhodol aj o uložení povinnosti žalobkyni podať v určitej lehote žalobu vo veci samej.

11. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1, 2 CSP.

12. Konštatoval, že žalobkyňa bola v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia úspešná v celom rozsahu, súd jej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v 1. rade v rozsahu 100 %, pričom o konkrétnej výške tejto náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením. Nepriznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v 2. rade, pretože tento subjekt svojim správaním nezadal príčinu sporu a skutočnosti, ktorá si vyžiadala dočasnú úpravu pomerov medzi sporovými stranami nariadením neodkladného opatrenia, keďže tento len realizoval úkony na základe predloženého právneho titulu, ktorý nemal ako tretia osoba neúčastná právneho úkonu dôvod spochybňovať. Okrem iného, voči žalovanému v 2. rade si žalobkyňa nárok na trovy konania ani neuplatnila.

13. Voči tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný v 1. rade.

14. V odvolaní namietal, že žalobca ako dlžník a žalovaný v 1. rade ako veriteľ uzatvorili dňa 06.04.2017 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere číslo XXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej bol žalobcovi poskytnutý spotrebiteľský úver nasledovne: istina: vo výške 5.000,- EUR (Článok II. Zmluvy), ktorý bol Žalobca povinný vrátiť spolu so zmluvným úrokom vo výške 21,18 % ročne (Článok II. Zmluvy) (ďalej len „Úver“). Medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade bola dňa 06.04.2017 uzatvorená Dohoda o zrážkach zo mzdy (ďalej len „Dohoda“). Dohoda bola uzatvorená na základe ust. § 551 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „OZ“).

15. V zmysle článku XIV. Zmluvy sa žalobca zaviazal vrátiť žalovanému v 1. rade poskytnutý úver v pravidelných mesačných splátkach vo výške 135,77 EUR (každá splátka sa skladala z časti istiny a z časti zmluvného úroku). Žalovaný v 1. rade eviduje od žalobcu úhradu splátok úveru spolu vo výške 3.973,10 EUR. Nakoľko sa žalobca dostal do omeškania so splácaním úveru, žalovaný v 1. rade vyzval žalobcu na splnenie dlhu - na zaplatenie omeškaných splátok úveru:

písomnou upomienkou s názvom „Upomienka č. 1“ zo dňa 30.03.2018;
 písomnou upomienkou s názvom „Upomienka č. 1“ zo dňa 30.04.2018;
 písomnou upomienkou s názvom „Upomienka č. 1“ zo dňa 30.07.2018;
 písomnou upomienkou s názvom „Upomienka č. 1“ zo dňa 30.08.2018;
 písomnou upomienkou s názvom „Upomienka č. 2“ zo dňa 30.09.2018;
 písomnou upomienkou s názvom „Upomienka č. 1“ zo dňa 30.10.2018;
 písomnou upomienkou s názvom „Upomienka č. 1“ zo dňa 30.11.2018;
 písomnou upomienkou s názvom „Upomienka č. 1“ zo dňa 30.12.2018;
 písomnou upomienkou s názvom „Upomienka č. 1“ zo dňa 30.01.2019;
 písomnou upomienkou s názvom „Upomienka č. 1“ zo dňa 02.03.2019;
 písomnou upomienkou s názvom „Upomienka č. 1“ zo dňa 30.03.2019;
 písomnou upomienkou s názvom „Upomienka č. 1“ zo dňa 30.04.2019;
 písomnou upomienkou s názvom „Upomienka č. 2“ zo dňa 30.05.2019;
 písomnou upomienkou s názvom „Upomienka č. 1“ zo dňa 30.06.2019;
 písomnou upomienkou s názvom „Upomienka č. 1“ zo dňa 30.07.2019;
 písomnou upomienkou s názvom „Upomienka č. 1“ zo dňa 30.08.2019;
 písomnou upomienkou s názvom „Upomienka č. 1“ zo dňa 30.09.2019.

16. Nakoľko žalobca svoju povinnosť uhrádzať splátky úveru neplnil riadne a včas, žalovaný v 1. rade zaslal zamestnávateľovi žalobcu, žalovanému v 2. rade, písomnú žiadosť s názvom „Žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy/iných príjmov“ zo dňa 07.05.2018. Ako vyplýva z obsahu žiadosti, žalovaný v 1. rade žiadal žalovaného v 2. rade o výkon zrážok zo mzdy výlučne vo výške pravidelnej splátky úveru, nie však vyššej ako pripúšťajú právne predpisy. Žalovaný v 2. rade začal vykonávať zrážky zo mzdy podľa Dohody a vo výške, ktorá neprevyšuje zákonom stanovenú maximálnu výšku zrážok

zo mzdy. Ku dňu podania tohto odvolania je možné zhodnotiť, že žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 5.000,- EUR, s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 8.146,20 EUR. Žalobca uhradil v prospech žalovaného v 1. rade splátky v celkovej výške 3.973,10 EUR. Žalobca vďaka zrážkam zo strany žalovaného v 2. rade nie je momentálne v omeškaní a žalobcovi zostáva uhradiť celkovo 4.146,69 EUR. Odôvodnenie uznesenia je arbitrálne, a to až v takom rozsahu, že dochádza k znemožneniu aktívnej obrany žalovaného v I. rade, teda porušeniu práva žalovaného v I. rade na spravodlivý proces dosahuje takú intenzitu, že súdne konanie nemôže byť spravodlivé. Súd 1.inštancie konal v rozpore s princípom právnej istoty. Rozhodol nad rámec zákona a svojich kompetencií, porušil princíp rovnosti zbraní v neprospech žalovaného v 1. rade. Vychádzajúc z ust. § 325 CSP mal súd 1.inštancie v celkovom kontexte požadovanej procesnej ochrany analyzovať a v odôvodnení uznesenia uviesť, či: je osvedčená existencia právneho vzťahu medzi sporovými stranami, žalobcom tvrdené a osvedčené skutočnosti odôvodňujú potrebu neodkladnej úpravy pomerov (princíp opodstatnenosti), uloženým požadovanej povinnosti alebo obmedzenia objektívne možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa žalobca domáha (princíp efektívnosti), navrhovaným neodkladným opatrením nebude vytvorený nenávratný stav, právne účinky neodkladného opatrenia neobmedzia žalovaného v 1. rade neprimeraným spôsobom a nad nevyhnutný rozsah (princíp proporcionality), sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (§ 324 ods. 3CSP). Žalovaný v 1. rade v podstate nevie, čo viedlo súd 1.inštancie k rozhodnutiu. Súd prvej inštancie v odôvodnení uznesenia prezentuje skutočnosti, ktoré sú nesprávne a sú plné dezinformácií. Súd 1.inštancie nepostupoval pri hodnotení dôkazov tak ako to predpokladá CSP, nakoľko v prípade, ak by postupoval striktnie podľa CSP, nemohol by dospieť k záveru o tom, že žalobkyňa spochybňuje platnosť dohody o zrážkach zo mzdy, ako aj samotnej zmluvy o úvere, pričom aj podľa názoru súdu sa javia pochybnosti o absencii zákonných náležitostí úverovej zmluvy podľa v rozhodnom čase účinného zákona o spotrebiteľských úveroch (aj v úverovej zmluve na prvý pohľad absentuje explicitný výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver; úrok z úveru dohodnutý v zmluve (22,78 %) je rádovo vyšší ako jeho priemerná hodnota v rozhodnom čase (10,43 %). Súd 1.inštancie dospel z neznámych dôvodov k záveru, že je namieste vydať neodkladné opatrenie. Svoje rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia založil na skutočnostiach, úvahe, ktoré/ktorá vo vzťahu k rozhodovaniu o nariadení neodkladného opatrenia nemajú žiaden význam, relevanciu svojvoľe. Žalobca osvedčil existenciu právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade. Žalobca zároveň spochybnil platnosť uzatvorenia Dohody s poukazom na aplikáciu spotrebiteľského práva. Žalovaný v 1. rade si zrážky zo mzdy jednostranne nediktuje, lebo zmluva presne vymedzuje spôsob výpočtu omeškanej pohľadávky, resp. spôsob ako má žalovaný v 1. rade nakladať s plnením žalobcu (ust. článku II. 8,9 a článku IX. Zmluvy). Dohoda vymedzuje mechanizmy jednak výpočtu pohľadávky, ktorá sa má uspokojiť prostredníctvom zrážok zo mzdy a jednak obmedzujú žalovaného v 1. rade v rozsahu vymáhania dlžnej sumy. Žalovaný v 1. rade oboznámil pred začatím zrážok zo mzdy žalobcu o výške jeho aktuálneho dlhu, a to aj s presným výpočtom výšky tohto dlhu podľa Zmluvy. Dohoda nepredstavuje neprijateľnú podmienku. Žalobca bol poučený o tom, že Dohodu podpísať nemusí a je len na jeho vlastnom uvážení. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy je inštitútom, ktorý žiadnym spôsobom neprimerane zasahuje do majetkovej sféry žalobcu - zrážky zo mzdy sa vykonávajú výlučne vo výške pravidelných splátok, vychádzajúcich zo Zmluvy, resp. vo výške, ktorá je nižšia ako sú stanovené splátky v Zmluve.

17. Pokiaľ ide o zmluvu uzatvorenú medzi stranami sporu, v prípade, ak by súd 1.inštancie pristúpil k hodnoteniu a analýze Zmluvy tak ako to predpokladá CSP a ustálená judikatúra súdov a vyšších súdnych autorít, a nie na základe „prvého pohľadu“, dospel by k záveru, že Zmluva obsahuje všetky náležitosti tak, ako to predpokladá zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení platnom a účinnom v čase podpisu. V danom prípade však nemožno hodnotiť konanie pred súdom 1.inštancie ako spravodlivé. Ako vyplýva z čl. I. ods. 2 Zmluvy „podpisom Dlužník potvrdzuje tiež, že pred uzatvorením tejto Zmluvy prevzal Štandardné európskej informácie o spotrebiteľskom úvere a Informáciu o ročnej percentuálnej miere nákladov.“ Žalobca bol pravidelne a objektívne informovaný o spôsobe výpočtu RPMN, ako aj o výške / hodnote RPMN. Spôsob výpočtu a výška / hodnota RPMN bola žalobcovi zo strany žalovaného v 1. rade uvedená.

18. Žalovaný v 1. rade v odvolaní ďalej namietal nesprávne uvedenú výšku úroku v odôvodnení napadnutého uznesenia, ďalej na RPMN v rozhodnom období a tiež, že zmluva a zmluvné plnenia boli dohodnuté v súlade s právnymi predpismi. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je šikanóznym a žalovanému v 1. rade nie je zrejme ako, a teda na základe akých dôkazov a aplikáciou ktorej právnej normy mohol súd 1.inštancie dospieť k uvedenému záveru. Ak chcel súd 1.inštancie nariadiť neodkladné opatrenie na podklade existencie „možnosti“ vzniku (majetkovej) škody (resp. zásah do

majetkovej sféry), tak potom musí v odôvodnení uznesenia povedať, z akého dôkazu vyplýva, že existuje možnosť vzniku majetkovej škody a následne prečo takáto možnosť je. Žalovaný v 1. rade sa nedozvedá, kde súd 1.inštancie stanovil hranicu, ktorá oddeľuje, že žalobcovi nevznikne neprimeraná výhoda a že žalovanému v 1. rade nevznikne neprimeraná ujma. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia vzniká žalovanému v 1. rade ujma. Žalobca je v omeškaní s úhradami splátok úveru. Ak súd 1.inštancie parametre pre nariadenie neodkladného opatrenia neanalyzoval, je zrejmé, že rozhodnutie je nespravodlivé a nezákonne zasahuje do majetkových práv žalovaného v 1. rade. Súd prvej inštancie konal a rozhodol v danom konaní nad rámec svojich zákonných kompetencií, a v rozpore s princípom právnej istoty sporových strán. Skutočnosť, na základe ktorých súd nariadi neodkladné opatrenie, by mali objektívne (po nestrannom a nezávislom uvážení) vyvolávať potrebu nariadenia neodkladného opatrenia. Súd 1.inštancie však neodkladné opatrenie nariadil, zjednodušene povedané len preto, lebo je stranou sporu spotrebiteľ (ktorý je slabým prvkom právneho vzťahu a je mu treba vždy poskytovať súdnu ochranu, bez ohľadu na to, že je jeho návrh na nariadenie neodkladného opatrenia šikanózný, podaný len preto, že nechce plniť svoj dlh. Iné predpoklady na nariadenie neodkladného opatrenia súd 1.inštancie ani nezohľadňoval. Výkonom zrážok zo mzdy nedochádza k bezdôvodnému poukazovaniu finančných prostriedkov v prospech žalovaného v 1. rade, nakoľko sú tieto zrážky vykonávané v súlade so Zmluvou. Zrážky zo mzdy tak nepresahujú zákonom stanovenú hranicu zrážok zo mzdy. V prípade, ak žalobca neosvedčil porušenie jeho základných práv, neuhradil v prospech žalovaného v 1. rade ani len základnú istinu úveru a zmluva a ani Dohoda neobsahujú neprijateľné zmluvné podmienky, možno zhodnotiť, že nariadené neodkladné opatrenie je nedôvodné, a na základe čl. 5 CSP nemôže takto vykonaný úkon požívať právnu ochranu. Súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie na základe dôvodu, ktorý ani judikatúra súdov nepovažuje za dostatočný dôvod na to, aby bolo nariadené neodkladné opatrenie.

19. Na základe uvedeného žalovaný v 1. rade žiadal, aby odvolací súd návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a priznal žalovanému v 1. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V prípade, ak by odvolací súd dospel k záveru, že nie je dôvod na postup podľa ust. § 388 CSP, žalovaný v 1. rade žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil.

20. K odvolaniu žalovaného v 1. rade sa vyjadrila žalobkyňa. Vo vyjadrení uviedla, že podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia boli a sú dané a nie je daný dôvod na jeho zrušenie. Žalobkyňa v plnej miere súhlasí s argumentáciou súdu prvej inštancie.

21. Na základe uvedeného žalobkyňa žiadala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil a priznal jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

22. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 CSP), preskúmal uznesenie v jeho napadnutej časti ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v 1. rade nie je dôvodné.

23. Pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie (§ 324 CSP).

24. Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP).

25. Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala (§ 325 ods. 2 písm. d) CSP).

26. Účelom neodkladného opatrenia je dočasná úprava práv a povinností, ktorá nevyklučuje, že o právach a povinnostiach strán sporu v konaní o neodkladnom opatrení bude vo veci samej rozhodnuté inak, než v konaní o neodkladnom opatrení. Všeobecný súd neodkladným opatrením dočasne upravuje pomery strán sporu, pričom je dôležité, že je povinný poskytnúť ochranu tomu, kto sa vydania neodkladného opatrenia domáha, ale v rámci ústavných pravidiel tiež tomu, proti komu návrh smeruje. Neodkladné opatrenia s ohľadom na ich charakter nemôžu spravidla zasiahnuť do základných práv alebo slobôd strán konania, lebo rozhodnutia o nich nemusia zodpovedať konečnému meritórnemu rozhodnutiu.

27. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana (§ 326 ods. 1 CSP). Samotná lehota na rozhodnutie indikuje, že súd nerozhoduje na základe štandardného dokazovania, ale vychádza z osvedčenia práv strán sporu a z osvedčenia porušenia týchto práv.

28. Je potrebné si uvedomiť, že žalobkyňa sa pri realizácii dohody o zrážkach zo mzdy dostáva do pozície subjektu strácajúceho právo disponovať so svojim vlastným majetkom reprezentovaným príjmom dosahovaným za výkon svojej pracovnej činnosti. Navyše, pri zrážkach zo mzdy nie je možné preveriť, či sú zo mzdy zrážané len tie finančné nároky, ktoré dodávateľovi aj prináležia a nie aj tie, na ktoré nemá právny nárok, a to s poukazom na potrebu riadneho vyhodnotenia spotrebiteľskej zmluvy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom či inou nezávislou inštitúciou. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd ale spravidla podnikatelia. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu podnikateľa navyše zainteresovaného vo vlastnej veci a na vlastnom zisku. Tieto okolnosti opodstatňujú obzvlášť obozretnosť pri vykonávaní ex offo súdnej kontroly čestnosti dohody o zrážkach zo mzdy.

29. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok újného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi získať plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok, plnenia, na ktoré veriteľ nárok nemá, a to bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad.

30. Ak by vnútroštátne právo umožnilo obísť takéto preskúmanie prostredníctvom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, išlo by o pozbavenie Smernice 93/13/EHS jej užitočného účinku.

31. Odvolací súd konštatuje, že prostredníctvom listinných dôkazov predložených zo strany žalobkyne boli dostatočne osvedčené najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Ide v tejto súvislosti najmä o existenciu zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 306237613 uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným v 1. rade dňa 06.04.2017, Dohody o zrážkach zo mzdy zo 06.04.2017, žiadosť žalovaného adresovanú zamestnávateľovi žalobkyne o vykonávanie zrážok zo mzdy zo dňa 07.05.2018. Dohoda o zrážkach zo mzdy má formulárovú podobu, pričom slúži na zabezpečenie záväzkov žalobkyne zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 06.04.2017.

32. Zo zmluvy o úvere vyplýva, že žalobkyňa sa zaviazala žalovanému v 1. rade uhradiť sumu 8.146,20 Eur. Podľa čl. XII. Zmluvy o úvere, súčasťou zmluvy je Sadzobník poplatkov. Poplatky, resp. náklady sú upravené v Sadzobníku poplatkov, pričom až vykonaním dokazovania vo veci samej možno vyhodnotiť predmetné zmluvné podmienky, či tieto nevykazujú znaky neprijateľnosti v zmysle § 53 OZ.

33. V tomto štádiu konania tiež nemožno ustáliť, v akom rozsahu žalovaný v 1. rade pred vstupom do zmluvného vzťahu so žalobkyňou skúmal jej bonitu, či pri posudzovaní bonity postupoval s odbornou starostlivosťou. Otázka skúmania bonity pritom môže mať vplyv na rozsah záväzkov dlžníka - spotrebiteľa (§ 7, § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch). Zo zmluvy o úvere vyplýva iba vyhlásenie žalobkyne, že žalovanému v 1. rade poskytla pravdivé a úplné údaje potrebné pre posúdenie bonity. K tomuto odvolací súd uvádza, že až v konaní vo veci samej môže byť na základe dokazovania ustálené, či žalovaný v 1. rade pri posudzovaní bonity žalobkyne zhromaždil všetky potrebné údaje (pochádzajúce nielen od žalobkyne) pre zistenie objektívnej finančnej, sociálnej situácie žalobkyne.

34. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia vzhľadom na krátkosť času, ktorý má súd na rozhodnutie o návrhu, nie je možné vykonať náležitú súdnu kontrolu zmluvy, súvisiacich zmluvných dokumentov, komplexnú kontrolu zmluvných dojednaní vrátane okolností uzatvorenia zmluvy, ktorou by došlo k naplneniu čl. 6 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS a k určeniu reálnej výšky dlhu dlžníka. Tieto otázky prináleží súdu posudzovať v konaní vo veci samej.

35. Je nutné uviesť, že nič nebráni judikovať klauzulu ako neplatnú (§ 53 ods. 5 OZ), hoci má základ v znení zákona, akou je aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Dôležité sú okolnosti jej zakotvenia v zmluve a význam ostatných zmluvných podmienok. (Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 7, nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy, v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí; čl.4 smernice Rady 93/13 ES o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

36. Zmluvná podmienka môže byť posúdená ako neprijateľná a teda neplatná v zmysle § 53 ods. 1 a 5 OZ aj vtedy, ak vychádza z dispozitívnej normy a odkláňa sa v neprospech spotrebiteľa, keď v súvislosti s ostatnými zmluvnými podmienkami umožňuje vymôcť plnenia, na ktoré veriteľ nemá nárok. V tejto súvislosti treba uviesť, že na účely určenia, či je zmluvná podmienka vylúčená z pôsobnosti smernice 93/13, je úlohou vnútroštátneho súdu, aby overil, či táto podmienka odráža ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré platia medzi zmluvnými stranami bez ohľadu na ich voľbu alebo ustanovenia, ktoré sa uplatnia automaticky, to znamená v prípade, ak neexistujú odlišné ustanovenia, ktoré si zmluvné strany v tomto ohľade dohodli (pozri v tomto zmysle rozsudok RWE Vertrieb, EU:C:2013:180, bod 26). So zreteľom na predchádzajúce úvahy treba na štvrtú otázku odpovedať tak, že článok 1 ods. 2 smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluvná podmienka obsiahnutá v zmluve, ktorú uzavrel predajca alebo dodávateľ so spotrebiteľom, je vylúčená z pôsobnosti tejto smernice len vtedy, ak uvedená zmluvná podmienka odráža obsah záväzného zákonného alebo regulačného ustanovenia, čo overiť prináleží vnútroštátnemu súdu; bod 79., 80. rozsudku SD C-34/13 Monika Kušionová proti SMART Capital a.s.).

37. Odvolací súd má za to, že potreba bezodkladnej úpravy pomerov strán bola osvedčená, keďže žalovaný v 1. rade pristúpil k aktivácii inštitútu zrážok zo mzdy. Je zrejmé, že žalovaný v 1. rade na základe neobmedzenej vôle môže vymáhať od žalobkyne dlh na základe právneho úkonu - Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorej platnosť je sporná. Žalobkyňa týmto spôsobom stráca právo disponovať so svojím príjmom ako vlastným majetkom.

38. Nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodné, pričom do skončenia konania vo veci samej žalovaný v 1. rade neutrpí, ak sa zrážky nebudú vykonávať. Právo žalovaného v 1. rade na splatenie úveru týmto rozhodnutím nie je nenávratne znemožnené, je len závislé od výsledku konania vo veci samej.

39. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

40. Za daného stavu odvolací súd uznesenie v jeho napadnutej časti ako vecne správne potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP) okrem výroku III. a IV.

41. Vo vzťahu k výroku II., ktorým súd prvej inštancie uložil žalovanému v 2. rade povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy č. 306237613 do právoplatného skončenia konania vo veci samej, odvolací súd odmietol odvolanie žalovaného v 1. rade ako podané neoprávnenou osobou (§ 386 písm. b) CSP), keďže týmto výrokom nebola žalovanému v 1. rade uložená žiadna povinnosť. Povinnosť je viazaná na zamestnávateľa žalobkyne, a to žalovaného v 2. rade. Preto odvolací súd odmietol odvolanie žalovaného v 1. rade proti tomuto výroku.

42. Pokiaľ ide o výrok III. napadnutého uznesenia, odvolacím súdom bolo zistené, že žalobkyňa dňa 30.09.2019, teda pred rozhodnutím súdu 1.inštancie podala na Okresný súd v Bardejove žalobu o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach proti žalovanému v 1. rade, o ktorej konanie sa vedie pod sp. zn. 2Csp/72/2019. Výroky III. a IV. napadnutého uznesenia boli tak nadbytočné. Preto boli v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušené, lebo neboli dôvody na ich vydanie.

43. O trovách vzniknutých v súvislosti s neodkladným opatrením nebolo rozhodované s poukazom na § 262 ods. 1 CSP, lebo bude o nich rozhodnuté v konaní 1Csp/46/2019, a to rozhodnutím, ktorým sa konanie skončí.

44. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.